

[Udenrigsministeren]

tilførsler i de kommende år og en mangedobling af den internationale kulhandel.

Kulmarkedet kan i dag betragtes som sælgers marked. Der er således stigende problemer forbundet med at skaffe kul. Det stigende efterspørgselspres på verdensmarkedet for kul giver allerede i dag ganske væsentlige problemer for afskibning af kul i en række af de store kuleksporierende lande på grund af utilstrækkelige havne- og jernbanekapaciteter. Dette betyder samtidig, at der af og til i eksportlandene indtræffer force majeure-omstændigheder, forsinkelser og nedskæringer i kontraherede leverancer.

Som det er anført i Elsams pressemeddelelse den 6. november i år, er leverancerne fra Polen til Danmark blevet mere end halveret i den senere tid. Det skyldes lavere produktion i de polske kulminer. Leverancerne fra Australien ventes næsten halveret næste år, fordi de australske havne ikke har kapacitet til at udskibe de aftalte kvanta. Det ville stille kræv om meget omfattende og tidkrævende investeringer i både miner og transportapparat, hvis den stigende efterspørgsel efter kul, som forudses i de kommende år, skal kunne imødekommes. Specielt de umiddelbart forestående år anses for at være kritiske, og i den nuværende situation må det være meget magtpåliggende at skabe den maksimale forsyningssikkerhed ved at søge kulimporten spredt på så mange leverandører som muligt.

Gennem det nævnte kulforsyningsudvalg orienteres regeringen løbende om mulighederne for at få dækket det danske kulimportbehov. Kulforsyningsudvalget har for øjeblikket en rapport om kulforsyningsituationen under udarbejdelse. Som et led i udarbejdelsen af denne rapport er de fremtidige muligheder for at importere kul fra en række lande, som ikke tidligere har været kulekспортører, også inddraget. Endelige konklusioner foreligger ikke på indeværende tidspunkt.

Som det vil fremgå af det, jeg her har sagt, er der i forbindelse med kulimporten ikke nogen principiel ændring i den danske regerings holdning over for Sydafrika som sådan, men under de foreliggende omstændigheder må regeringen stille sig afvisende over for de forslag, der er fremsat til folketingsbeslutning.

Kelm-Hansen (S):

Det er anden gang i år, vi drøfter dette forslag fra VS om økonomiske sanktioner mod Sydafrika, og der er ikke i de få måneder, der ligger imellem drøftelserne, sket noget, som giver mulighed for en anden stillingtagen i dag end den, vi nåede frem til i februar måned.

Socialdemokratiets hovedsynspunkt dengang var, at aktioner, som skal have mulighed for at ryste det sydafrikanske styre, nødvendigvis må være internationale. Små danske nålestik vil i bedste fald være virkningsløse; i værste fald kan nogle af forslagene måske direkte være en fordel for det sydafrikanske styre. Derfor fastholder vi, at vordsats skal bestå i et forstærket arbejde for at samle international tilslutning til anvendelsen af FN-pagtens kapitel 7. Kun herigennem vil der være mulighed for at give Sydafrika de økonomiske tommeskruer på, som formentlig vil være det eneste sprog, dette regime forstår – medmindre det skal ende i et egentligt blodigt opgør med regimets racistiske politik. Men det er kun sikkerhedsrådet – og dette internationale organ alene – der kan iværksætte bindende økonomiske sanktioner. Alle andre forslag er sympatiske, velmenende, men uden noget som helst realpolitisk indhold.

Det skal ikke afvises, at en fælles indsats fra grupper af lande som f. eks. de nordiske vil kunne have en katalysatoreffekt, en igangsætningseffekt. Derfor mener jeg også, at vi meget nøje skal følge, hvordan de nordiske lande realiserer det såkaldte nordiske handlingsprogram.

Som bekendt blev der dengang nedsat en nordisk arbejdsgruppe for foranstaltninger mod Sydafrika, og jeg vil derfor spørge udenrigsministeren, om han vil drage omsorg for, at vi i udenrigsudvalget får en redegørelse for, hvordan dette arbejde udvikler sig.

Sydafrikaspørgsmålet spillede jo også en meget betydelig rolle på FN's ordinære generalforsamling, som stadig væk er under afvikling. Også derfra vil det være ønskværdigt, om vi fik en redegørelse, der kan vise os, i hvilken retning udviklingen går. Jeg havde selv lejlighed til at overvære generaldebatten, hvor man kunne glæde sig over en ganske enstemmig fordømmelse af Sydafrikas apartheidpolitik. Derfor må interessen nu